

Steagul ROȘU

ORGAN AL COMITETULUI MUNICIPAL PETROȘANI AL P.C.R.
ȘI AL CONSILIULUI POPULAR MUNICIPAL

ANUL XXXIX, NR. 9506

DUMINICĂ, 3 APRILIE 1983

4 PAG. — 50 BANI

O formație cunoscută pentru rezultatele bune. Brigada condusă de Nicolae Andrașic, de la sectorul II al I.M. Petroșani care lucrează în prezent la dezechiparea unui abataj mecanizat. În imagine schimbul condus de Constantin Matei.

ȚĂRII, CÎT MAI MULT CĂRBUNE!

Aplicarea măsurilor stabilite de conducerea de partid implică CONTINUITATE, FERMITATE ȘI RĂSPUNDERE

S-a încheiat primul trimestru al anului, o primă etapă la sfârșitul căreia Combinatul nostru minier a raportat, cu îndreptățită mândrie, realizarea integrală și depășirea chiar a indicatorului de „hulă netă de Valea Jiului”. Plusul acumulat la încheierea trimestrului era de aproape 20 000 de tone. Un fapt deosebit care trebuie consemnat este ritmicitatea îndeplinirii acestui indicator: în luna ianuarie plusul a fost de 5104 tone, în februarie de 7744 tone, iar în martie de 7011 tone.

Alături de mineri o contribuție deosebită au avut la obținerea acestui succes colectivele de preparatori de la Coroești, Lupeni și Petrila. Cu toate acestea Combinatul minier Valea Jiului nu a reușit să raporteze, pentru aceeași perioadă, îndeplinirea integrală a prevederilor de plan la producția de cărbune, minusul acumulat la trimestru apropiindu-se de 230 000 tone de cărbune. De fapt doar trei unități miniere au încheiat trimestrul I cu sarcinile de plan realizate și depășite și au-

Dorin GHETA (Continuare în pag. a 2-a)

Succese ale minerilor

■ SPORURI DE PRODUCȚIE

Sectorul IV al minierii Lonea, fruntaș pe întreprindere în întrecerea pe luna martie, a încheiat luna cu un plus de 4750 tone. Cele mai înalte cote ale depășirilor le-au înregistrat brigăzile conduse de Ion Boteanu, Grigore Mindruț și Zaharia Bălăuță.

■ ROADELE MECANIZĂRII

Cu cele peste 1700 tone de cărbune cocsificabil extras peste prevederi în luna ce s-a încheiat, colectivul sectorului IV al I.M. Lupeni depășește cu 15 000 de tone planul fizic de la începutul anului. Însemnate plusuri au înregistrat toate brigăzile din abatajele dotate cu complexe mecanizate, conduse de Teodor Boncalo, Aurel Manda, Constantin Popa și sing. Paul Grasu.

Conducător revoluționar al clasei muncitoare din țara noastră

Comemorăm în aceste zile împlinirea a 90 de ani de la făurirea partidului politic revoluționar al clasei muncitoare din România, exponent fidel al intereselor și aspirațiilor su-

preme ale proletariatului, al mase-

lor populare, împotriva pur marxistă, atât din punctul de vedere al teoriei, cât și din punctul de vedere al practicii.

Lucrările congresului, care s-au desfășurat la București în zilele de 31 martie — 2 aprilie 1983, salutate cu entuziasm și

90 de ani de la crearea P. S. D. M. R.

exploatării, pentru o viață mai bună, pentru libertate socială și națională.

Potrivit documentelor vremii, primii pași marcați în direcția organizării politice a proletariatului român au fost înființarea în 1887, la București, Iași și în alte locuri a cercurilor muncitorești, transformate a-

ce avea să statueze întemeierea partidului politic muncitoresc. Evoluția social-economică, social-politică și ideologică a societății românești oferă condițiile creării acestui partid. Așa cum arăta socialistul Constantin Mille într-un articol intitulat „Congresul nostru”, „mișcarea socialistă din România devenise, după diferite dibuiri,

urmărite cu real interes de muncitorimea din toată țara, au statuat crearea partidului politic revoluționar al clasei muncitoare P.S.D.M.R., pe baza principiilor socializmului științific, a teoriei de clasă a lui

Prof. D. PELIGRAD

(Continuare în pag. a 2-a)

Depășiri la producția destinată exportului

Colectivul de oameni ai minierii de la U.F.E.T. Petroșani raportează la sfârșitul trimestrului I rezultate remarcabile la principalii indicatori. După cum ne informează directorul întreprinderii, ing. Nicolae Bădică, producția marfă a fost depășită cu 37 000 lei, iar la celuloza de fag s-a depășit sarcina cu 35 mc.

Cel mai important indicator, lemn de fag pentru construcții rurale, sortiment destinat exportului, a fost depășit cu 285 mc.

Dintre formațiile de lucru care au participat la realizarea acestor rezultate bune s-au remarcat cele conduse de Nicolae Vișcun, Ion Curcan, Mihai Bilan și altele. (M.B.)

Azi, în Valea Jiului

Este o zi în care cetățenii, indemnăți de primăvara ce face să mestească seva în pomi și arbori, roiesc în cartierele Văii Jiului pentru a-și pune în valoare spiritul gospodăresc. Acest fel de muncă nu este doar un mod de odihnă activă, de relaxare, ci este expresia concretă a dragostei pentru ordinea și frumusețea citadină. Armonia și echilibrul existente în familiile minerilor, a tuturor oamenilor muncii, își găsesc, astfel, un corespondent sensibil și elocvent în grija pentru aspectul plăcut al localităților.

Dar timpul, deși s-a încălzit simțitor, este schimbător. Necesarele ploii de primăvară ne determină să ne îndreptăm pașii către instituțiile de cultură, căutând manifestările adecvate sfârșitului de săptămână. Cei răspunzători de structura și programarea acestor manifestări n-au intrat, încă, în ritmul înnoitor al primăve-

rii. Sint excesivi de atenți doar cu tinerii, însă imaginația organizatorică se mărginește la merele aceleiași discotecii ale elevilor (dimineața) și ale celorlalți tineri (mai spre seară). Totuși astăzi au o circumstanță-atenuantă: formațiile artistice de amatori se află la Deva, în etapa județeană a Festivalului național „Cântarea României”. Să așteptăm, prin urmare, duminica viitoare pentru a constata cum se realizează programele culturale...

Pentru cei care îndrăgesc muntele — și nu sint puțini — ne-am interesat ce perspective au astăzi. Meteorologul de serviciu, Francisc Okoș, ne-a spus: „La stația meteo zăpada este doar de 2—3 cm, dar se poate schia în condiții bune mai sus, pe pârțile din zona cabanei I.E.F.S. Vremea e călduroasă, înregistrându-se plus 3 grade, fiind posibile averse de ploaie”.

Tiberiu SPĂTARU

O „filă” din monografia I.U.M.P.

Seriam deunăzi că acolo unde odinioară constructorii mineri au însălat măgelele romboide ale nesfârșitei și nemuritoare coloane brâncușiene, la I.U.M.P., deci, s-a descoperit teorema triunghiului de aur pentru construirea modernelor utilaje destinate mecanizării lucrărilor subteran, succesul fiind determinat de fructuoasa colaborare a celor trei laturi esențiale: proiectare — cercetare — producție. O convingătoare demonstrație a „teoremei” ni s-a părut realizarea standului de testare tensiometrică și de durabilitate a secțiilor complexelor. Pe cînd e- logiam spiritul de echipă al oamenilor cu profesii și pregătire deosebite, inginerul Iosif Kelemen, directorul întreprinderii ne-a întrerupt, indemnindu-ne

să-l urmărim în hala vecină. — Mai avem o premieră, întrerupîndu-se apoi într-un susdus pance vădit de emoție. „Maracaua ridică secția în poziția dorită de sudor, după ce se trăgea cordonul de sudură, macaraua reazeza secția pe capra de metal. Secția era astfel „operată” minuțios, sudorul se plîngea de timpii morți, cită vreme macaraua robotea la alte „capre”. Într-un colț al atelierului de confecții metalice se strînsese un grup compact de „bluze” albastre, desigur eterna suetă, vreo anecdotă picantă sau comentariu pe marginea fotbalului practicată de Jiul, ne-am închipuit.

Ion VULPE

(Continuare în pag. a 2-a)

În ziarul nostru de azi:

- Pledoarie pentru muzică ● Rubricile „Contraste”, „Vă informăm”. (Pag. a 2-a)
- De la o duminică la alta. (Pag. a 3-a)
- Cronica meciului de fotbal, divizia A, Jiul — F.C. Argeș ● Informații despre alte competiții sportive. (Pag. a 4-a)

Transport operativ, eficient

Rezultate bune în realizarea principalilor indicatori raportează Autobaza uzină de transport local Petroșani. De la tovarășul Emil Gavrilăscu, directorul A.U.T.L., aflăm că, prin realizarea unui transport operativ și eficient, se înregistrează un plus de peste 1 000 000 lei la înde-

plăcirea transportului de călători, în condițiile depășirii cu 11 la sută a numărului de călători transportați în trimestrul I 1983.

Și, o cifră pe care trebuie s-o reținem: în fiecare zi, autobuzele acestei întreprinderi transportă în jur de 120 000 de călători. (M.B.)

Pledoarie pentru muzică

Martie a oferit un competent al specialiștilor „mărfisor” plăcut melomanilor, în speță iubitorilor muzicii clasice. În cadrul Casei de cultură a sindicatelor din Petroșani, în fiecare ultimă zi de marș a lunii se vor desfășura concerte care cuprind piese din repertoriul universal și românesc, la realizarea cărora își dau concursul profesorii, absolvenții și elevii Școlii generale nr. 1 (secția de muzică).

Între realizatorii primului concert îi amintim pe profesorii Adina și Horațiu Alexandrescu, Antoaneta Csorik, pe elevii lor, Mariana Petrescu, Ildiko Reti, Cristina Kractuz, Richard Nledermayer și alții, care au oferit spre ascultare, diferitelor categorii socio-profesionale prezente în sală, capodopere ale muzicii clasice („Trioul în do major” de Mozart, „Reve d'amour” de Franz Liszt), dar și piese din creația contemporană („Miorița” III de Sabin Drăgoi sau „In Memoriam G. Enescu” de Serafim Antropov — Manu), prefațate de comentariul

SEVER NOIAN

(Urmare din pag. 1)

K. Marx și Fr. Engels. Nașterea partidului revoluționar al clasei muncitoare, ca și întreaga sa dezvoltare ulterioară au fost rezultatul evoluției economico-sociale și politice a țării noastre, expresia cerințelor mersului înainte al societății românești pe calea progresului social.

În programul său, Partidul Social-Democrat al Muncitorilor din România înscrie țelul final al luptei clasei muncitoare — „desființarea relațiilor de producție capitaliste”, „intemeierea societății socialiste” și, totodată, stabilea o serie de revendicări imediate ca: garantarea dreptului de întrunire și organizare, votul universal, învățământul gratuit și obligatoriu etc. Anton Bacalbașa arăta în ziarul socialist „Munca”, că la elaborarea sarcinilor și a obiectivelor programului partidului „socialiștii

români au avut în vedere condițiile speciale ale țării în care trăiesc”.

Ancorat în realitățile social-politice ale țării, partidul muncitorilor din România și-a spus cuvântul în toate marile probleme care frământau

citoare din România și-a manifestat, în același timp, ca detașament activ al mișcării muncitorești internaționale.

După congresul din mai 1921, îmbogățindu-și necontenit experiența revoluționară, în-

„Partidul comunist — subliniază secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, — continuatorul direct al mișcării revoluționare, socialiste, al partidului clasei muncitoare făuriți în 1893 și a dus mai departe și a ridicat pe plan superior, în noile condiții ale dezvoltării României, lupta de eliberare socială și națională”.

Reunind în rândurile sale peste 3200000 de membri, P.C.R. reprezintă astăzi centrul vital și forța dinamică a societății noastre, îndeplinindu-și cu maxmă responsabilitate misiunea istorică în conducerea destinului poporului, în unirea eforturilor sale pentru edificarea societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintarea României spre comunism.

Conducător revoluționar

societatea românească din acea vreme, luând poziție și preconizând soluții în conformitate cu interesele de clasă, cu aspirațiile revoluționare ale proletariatului (problema agrar-tărăncască; dezvoltarea unei industrii naționale noi; dezvoltarea instrucției publice; problema națională; lupta împotriva dominației străine etc.).

Luptind pentru interesele proletariatului român, ale maselor muncitorilor din țara noastră, partidul clasei mun-

vingind greutățile ivite în calea sa — două decenii activând în condițiile aspre ale ilegalității — Partidul Comunist Român și-a sporit continuu capacitatea de a organiza și conduce lupta clasei muncitoare, a maselor populare pentru drepturi și libertăți democratice, pentru un trai mai bun, pentru afirmarea României în lume, pentru apărarea și consolidarea independenței, suveranității și integrității teritoriale a țării noastre.

În clișeu, Ana Divriceanu și Dimache Gheorghina, două dintre harnicile muncitoare din secția depănat a I.F.A. Viscoza Lupeni.

Foto: Șt. NEMECSEK

Continuitate, fermitate și răspundere

(Urmare din pag. 1)

de cărbune) minusul din prima parte a trimestrului este recuperat, mina ajungând să extragă peste prevederile trimestriale de plan aproape 2000 tone de cărbune pentru cocs. Această evoluție este o dovadă eloquentă, o confirmare vie a avantajelor oferite de aplicarea măsurilor stabilite la Consfătuirea de lucru de la C.C. al P.C.R. cu cadre de conducere, specialiști și muncitori din industria minieră și geologie, a noului program de lucru. Un alt exemplu de aplicare fermă și eficientă a măsurilor amintite îl constituie realizările de la mina Lonea, realizări care sînt în continuare creștere odată cu aplicarea noului program de lucru. În felul acesta colectivul minei Lonea încheie luna februarie cu un plus de 1197 de tone, cu plus încheind și luna martie. Nu am exemplificat cu rezultatele obținute de mina Petrila, pentru că aceste rezultate le-am evidențiat pe tot parcursul trimestrului, mina Petrila fiind mina cu cele mai constante realizări ritmice, cu depășiri în

acest trimestru, alături de cariera Cimpul lui Neag, de fapt singurele unități miniere care prin producția extrasă suplimentară au îndeplinit prevederile trimestriale de plan înainte de termen. Toate celelalte întreprinderi miniere însă (cărora li se adaugă, cu toate rezultatele bune înregistrate în ultimele două luni, și mina Lonea) nu au putut raporta la încheierea primului trimestru îndeplinirea integrală a prevederilor de plan. Mai mult, unele dintre întreprinderile miniere au acumulat minusuri îngrijorătoare cum sînt minele Aninoasa cu minus 61567 tone de cărbune, Paroseni cu minus 57380 tone de cărbune, sau Livezeni cu minus 51265 tone de cărbune. Față de o asemenea situație, existență la întreprinderile cu sarcinile de plan trimestriale încheiate, cu excep-

ția minei Lonea, aceasta fiind și situația pe luna martie, nu putem să nu întrebăm pe conducătorii acestor întreprinderi miniere: Cu câtă răspundere au fost aplicate măsurile stabilite de conducerea partidului? Cum au fost valorificate condițiile create odată cu introducerea noului program de lucru?

A început o nouă lună și un nou trimestru și se așteaptă răspunsul prin fațete al colectivului vizate, răspuns dat prin îndeplinirea integrală a prevederilor de plan, nu prin angajamente formale prinse în dosare alături de planurile de muncă, planuri care deși minuțios întocmite nu au condus — și singure sigur nu o puteau face — la realizarea sarcinilor de plan. Țara are nevoie de cărbune și acestuia i s-a dorit să-i răspundă toate colectivele de mineri din bazin!

Contraste

CINE SEAMANA VINT...

Lăcătușului Aurel Sahaidac, încadrat la T.C.Ind. Brașov și zidarului Ioan Moisc de la I.C.M.M. li s-a făcut poftă de scandal, fiind cu greu potoliti de lucrătorii de miliție. Au înțeles, până la urmă, că cine seamănă vînt, culege... sancțiuni convenționale.

CU PIELEA LA... SARAMURĂ

Din ograda lui Nicolae Răduca din Petrila dispăruseră doi juncani. Grijiului, lucrătorii de miliție le-au luat urma și au descoperit, cu uimire, doar pielea crudă în locuința lui Ștefan Ștefănescu. Sacrificarea viteiilor fusese făcută în flagrantă contradicție cu legea. Morală pentru alți

amatori — mai bine să ajungă viteiul bou, decît să-ți pui pielea în... saramură.

PARAZITII, LA LOCUL LOR

O nouă acțiune de igienizare morală, declanșată de lucrătorii de miliție din Petrila și-a soldat cu condamnări prompte, în virtutea prevederilor Decretului nr. 153/1970 pentru Constantin Ciobanu, Gavril Fodor, Mircea Dănuț, Mihai și Elena Gaciu, Ioan Bruciu, Ludovic Turkaș, Ștefan Aradi și Gheorghe Muntean. În penitenciar sau la locul de muncă, în funcție de gravitatea abaterilor antisociale, dar numai astfel puteau fi eradicat pericolul moral.

Ion VULPE, cu sprijinul organelor de miliție

În turneu

Teatrul de stat „Valea Jiului” din Petroșani întreprinde începînd de astăzi și pînă la 27 aprilie, un turneu cu comedia „Gărgărița” de Ion Băieșu. Vor fi susținute reprezentații pe scene din județele Alba, Sibiu, Brașov, Bacău, Suceava, Iași, Galați, Argeș, Vâlcea, Olt, Dolj. La sediul colectivului artistic va continua pregătirea viitoarelor premiere: comedia „O scrisoare pierdută” de Ion Luca Caragiale și piesa pentru copii „Ionuț și extraterestrii” scrisă de Nicolae Gherge și realizată în regia autorului. (T.S.)

(Urmare din pag. 1)

— Acolo e premiera, ne-a zis parcă abia șoptit directorul, grăbind pasul.

Așa ne-a fost dat să fim printre martorii inaugurării dispozitivului hidraulic de poziționare pentru sudură, utilaj conceput de oamenii atelierului, care ridică, învîrtește, coboară, fixează piesa în poziția dorită, fără ajutorul macaralei.

— Ne-a frământat multă vreme problema poziționării „clasice”, se explică ing. Victor Scorodeț, care, alături de sudorul Marcel Ionită, a găsit dispoziți-

O „filă” din monografia I.U.M.P.

— Odată concretizată ideea, pentru hidraulică am cerut ajutorul inginerului Ion Daraban, al maestrului Otto Kloss Hantz. Execuția dispozitivului a fost asigurată de sudorii Ion Dobre, Ionel Năntănicu, Georgică Voicu și Al. Kiss.

Sudorii s-au bucurat cel mai mult, dispăreau timpii morți, poziția de sudat devenea comodă.

— Nu mai e nevoie de macara, intervine Ionită Marcel. Crește siguranța

de lucru și, ceea ce este remarcabil, productivitatea muncii saltă cu 30 de procente.

Avantajele sînt evidente, ca și roadele fertilității izvor al creației tehnice, pentru „forarea” căruia și-au pus la contribuție mintea și priceperea profesională doi ingineri, un maestru, cinci sudori. Dar câștigă întregul colectiv. De fapt, la I.U.M.P., aportul creației tehnice nu mai constituie o premieră. Dimpotrivă, e o permanență a

modernizării fluxurilor productive.

— Alădată, conchide hitru, dar și sensibilizat de amintiri, maestrul Ion Predoi, secretarul comitetului de partid pe întreprindere, pentru o ispravă ca asta, cronicarii noștri s-ar fi „bătut” s-o înscrie încă de a doua zi în monografia întreprinderii. Acum nou-tățile se sînt lanț, condeierii au rămas în urmă...

În ceea ce ne privește, ne facem datoria, completînd cu promptitudine o „filă” din monografia exemplară a constructorilor de utilaje miniere din Petroșani.

vă informăm

● MOMENT FESTIV. Minerul Gheorghe Oprean de la mina Dilja a încheiat în această săptămîină „socotelile” cu mina. Bilanțul: 32 de ani de muncă, 22 de ani ca șef de brigadă la Aninoasa și Dilja. La ieșirea din ultimul șut în subteran a fost invitat în sala de apel unde i s-a dedicat un cald

momenț festiv. Același moment s-a organizat și pentru lăcătușul Gheorghe Ilie și minerii Victor Cupceac, Dominic Raczek și Antochie Grasu. (T.T.)

● CONCURS. Pe plătoul de lângă cabana Brădet se desfășoară azi, începînd cu ora 8, faza municipală a concursului Complexul aplicativ „Pentru apărarea patriei”, organizat de Comitetul municipal U.T.C. în colaborare cu Comandamentul găzdi-

lor patriotice. Participă echipe din întreprinderile și școlile generale din Valea Jiului. (M.B.)

● CURSURI DE CALIFICARE. După cum ne informează tovarășul Petru Păgani, în luna martie la mina Livezeni s-a deschis un curs de calificare în meseria de miner la care participă 35 de cursanți. În luna aprilie se vor mai deschide alte cursuri de calificare în meseriile de miner și

artificier la care vor participa peste 50 de muncitori. (M.B.)

● PRACTICA UTILA. În jurul blocului nr. 5 și a noii clădiri a poștei, aflate în construcție pe strada Viitorului din Lupeni, o clasă de 20 elevi, clasa a IX-a K, cu profil de construcții de la Liceul industrial nr. 1 din Lupeni, în frunte cu maestrul Emil Drăgănescu, efectuează practica la

lucrări în meseria pentru care se pregătesc. (A.M.)

● ÎN ZONA ORAȘULUI VULCAN au fost efectuate lucrări de plombare a gropilor din carosabil. Se așteaptă asemenea lucrări la Lupeni și Petrila, unde gropile de pe arterele principale de circulație rutieră pun la grea încercare șoferii și autovehiculele. (V.S.)

● PLANTĂRI. Prin grija Consiliului popular al co-

munei Aninoasa, în această primăvară au fost aduși și plantați 1500 pomi fructiferi (meri, peri, cireși și vișini). O parte din acești altoi au dus la extinderea livezii Școlii generale din Iseroni.

Rubrică realizată de Mircea BUJORESCU

vă informăm

De la o duminică la alta

NEDERIA simbol dacic peren

Intr-o relatare care se referă la un trecut îndepărtat al daco-geților, Herodot ne spune că Zalmoxis asigură „nemurirea”, inițiatorul din acest neam, pe care-i chema la o masă comună, un fel de adunare a fruntașilor țării. Pentru lămurirea unor chestiuni privitoare la credințele și mai ales simbolurile dace ajunse până la noi, ne-am fi bucurat ca informația istoricului antic să fie mai amplă, știrile mai amănunțite. Din păcate scurtimea textului, am zice lapidaritatea sa, este o notă a scrisului herodotian, dar în același timp o autentificare a știrii. Reținem două elemente importante și anume ideea unei adunări (banchet, spune Herodot) și a participării — selective — a inițiatorilor. În ultimii ani s-a discutat mult despre existența unei confrerii la daci, lucru ce presupune un anumit grad de inițiere militară și cultică. Fără să ne uimim atunci când se „disecă” un mit ori simbol, mai ales cu o asemenea vechime, să se evidențieze elementele reale care au dus cîndva la apariția lui. Totuși, încercarea este pasionantă și merită să fie făcută, evident, într-un spirit de

atență analiză. Sînt motive suficiente să credem că acest banchet al inițiatorilor legat de numele lui Zalmoxis — zeu al subpămîntului și vegetației — avea loc primăvara ori la începutul verii, exact așa cum se întâmplă cu nedeile noastre. Simbolul este bine păstrat și oricine știe

Sintem dintotdeauna pe aceste locuri

că nedeia nu se suprapune sub raportul ideii, balului, horei sau vreunui ospăț ocazional. Nedeia are o dată fixă și pune în mișcare oamenele din multe sate. Gazdele se pregătesc din timp să primească la masă rude, cunoscuți, prieteni, pe care îi ospătează, discută, beau, apoi merg la horă, dar nu numai; în unele sate, pînă nu demult tinerii participau la întreceri de forță fizică, lupte, idei care se regăsește admirabil în obiceiul dacic al inițierii războinicilor. Mulți din termenii care privesc ierarhia sau organizarea vieții religioase cunosc o origine bizantino-slavă, lucru lesne de înțeles după ce știm că datorită unor im-

prejurări istorice, legăturile cu lumea latină au fost rupte. O petrecere axată pe ideea inițierii războinice și banchetului-ofrandă zeului Zalmoxis, moștenită de români, a fost botezată în ziu cu un cuvînt slav, nedeia — duminică, în chip general sărbătoare. La venirea slavilor etnogeneza poporului român era încheiată, dar conviețuirea care s-a terminat în nordul Dunării cu dizolvarea ca etnie a slavilor în masa românească, a lăsat în limba noastră anumite urme. Posibil ca înșiși românii secolelor VII—VIII să fi uitat numele dacic al petrecerii numind-o generic — sărbătoare și astfel să fi ajuns în traducerea slavă. Dintr-o dată nedeia—nedeie a devenit pentru români un substantiv propriu capabil să diferențieze și să ușureze comunicarea, motiv pentru care a și fost acceptat de vorbitori. În fond nu altă numele primit într-un context istoric dat are importanță, ci altceva: perpetuarea pînă în zilele noastre a unui puternic simbol venit din lumea dacică, expresie a unei neîntrerupte continuități etno-spirituale și geografice.

Dr. V. MORARU

Cititorii fotografiază

Ia-mă și pe mine!

Foto: I. BARBU

SAH... IN TREI

Această descoperire au făcut-o trei prieteni din orașul vest-german Arolsen. Ei au ajuns la concluzia că, totuși, o partidă de șah poate fi jucată de trei persoane. Noul joc este numit „Waterloo”; el are 60 de figuri, tabla de joc — formă triunghiulară — are 144 de pătrate. Noile figuri sînt în formă de soldați, în fruntea cărora se găsește regele, la fel ca în șahul „clasic”.

Epigrame

INSTABILITATE

A-ncearcă slujbele toate.
Devenise chiar flotant.
Să aibă stabilitate,
Se-ncadră... la
POST-RESTANT...

ORFEU IN CENACLU

— O să-i spun sofului meu,
A protestat madam Palade —
Orbul ăsta de Orfeu
Iar mi-a tras niște
ocheade!

Prof. Viorel AVRAM,
cenaclul „Orfeu” —
Vulcan

Să ne cunoaștem patria

Știați că...

...cea mai înaltă poiană a narciselor din țara noastră se află pe muntele Seaca, în masivul Rodnei, la o altitudine cuprinsă între 1400—1600 metri?

...matricola școlară a fost introdusă în țară în anul 1544 de umanistul Valentin Wagner (1510—1557) din Transilvania?

...în timpul istoricului zbor (din 1910) efectuat cu primul avion cu reacție, Henri Coandă a observat că jetul de gaze urmează traiectoria fuselajului? Ulterior, studiind cauzele, a descoperit efectul care acum îi poartă numele.

...în Marea Neagră există circa 500.000 de delfini? Fiecare dintre ei consumă nu mai puțin de 5 kg pește în 24 de ore. În felul acesta, delfinii mănîncă o cantitate de opt ori mai mare decît cea pescuită de toate țările riverane Mării Negre.

...cea mai mică plantă lemnoasă este Salix herbacea, asemănătoare salciei pitice, care crește pe virful munților? La noi se găsește în munții Bucegi, pe virful Omul, și pe cîrmătura Văii Cerbului.

...la Slănic Prahova și la Ocna Sibiului sarea se exploatează încă de pe vremea dacilor și a romanilor?

...la 26 aprilie 1952 a ieșit pe poarta întreprinderii de utilaj greu „Progresul” din Brăila primul excavator românesc? Era echipat cu un motor de 45 C.P. avînd capacitatea cupei de 0,4 metri cubi.

Culese de
ing. Ilie BREBEN

Cronică nerimată (94)

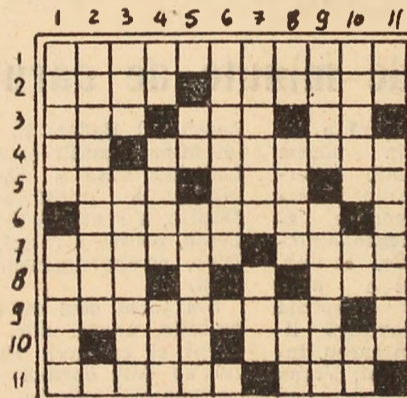
- In orice gol se ascunde ambiția plinului.
 - Ne simțim tare bătrîni. Cred că ne-am născut înaintea erei noastre.
 - Nu-i cereți unei femei imposibilul. E capabilă să vi-l dea.
 - După a treia facultate, mîrginirea lui deveni triumfiulară.
 - Adevărul a triumfat. In balanță — minciuna se înalță.
 - Cei de aceeași teapă ar trebui să termine în aceeași teapă.
 - Poți să ajungi personalitate și fără personalitate
- Valeriu BUTULESCU

Rebus ■ Rebus ■ Rebus ■ Rebus

Păcăleli, Păcăleli!

ORIZONTAL: 1) Păcăleli (fig.); 2) Pe asta nu-l poți păcăli ușor — Credincios cauzei lui, dar nu suportă păcăleli; 3) Urmasul, dar urma-i falsă! — Ne păcălește... pe la gene — Păcăle-n satul lui; 4) Scule! — Este păcălit cu ușurință; 5) Condiționată (reg.) — A păcăli, în cele din urmă! — Lidia Răzvan; 6) Gustul amar al păcăleliilor (pl.); 7) A păcăli, ascunzînd de adevăr — O păcăleaă care nu și-a atins scopul; 8) Orașel în Japonia — Uvertură în travesti! 9) La antipodul păcăleliilor; 10) Poate fi ușor păcălit (pop.) — Păcăleală; 11) Nu admite păcăleli — Efectul păcăleliilor de bun gust.

VERTICAL: 1) Păcăleală (poate fi și literară) — e plină cu păcăleli... cinegetice; 2) Imposibilitatea de a păcăli (fig.); 3) Pe lingă că e nătaflet, mai

e și codas! — Păcălite la o masă rotundă; 4) Secure! — Orașel în Canada — Fiorid în Norvegia; 5) Păcălita, nu se ia după el — Una care poate fi ușor păcălita (fig.)... 6) „Și alții care au fost păcăliți; 7) Ține de natura păcăleliilor (fem. pl.) — Păcălit fiind, s-a încurcat de tot; 8) Camuflare pe margini! — Alte păcăleli (pop.)... — „Și în final, păcălitor! 9)

Insulă de corali — Nici pe aceștia nu-i poți păcăli; 10) Cu rol în toaleta... general — Epilogul unui șmecher! — S-au descoperit, istetii! 11) Sparge și despică — In fine, ultimele păcăleli... pe platou.

Dictionar: OTS, NAIN, LUV.
Liviu BOT,
student
Grafică: Doru Novăcescu,
student

Ghemul

— fabulă —

Un fir enorm de afă, cum s-ar spune, Nemulțumit că are doar o dimensiune S-a învîrît în complicat sistem Și-a avansat astfel la rang de ghem. Dar l-a-nțrebat un cablu de-naltă tensiune — Stimate ghem, fii bun, te rog, și-mi spune De ce te-ai strîns grămadă, ce-ai pățit? Erai, precum se știe, aproape infinit. La care ghemul a răspuns direct: — Am devenit rotund, deci sînt perfect. O sumă spațială de zerouri Pot să mă dau de-a dura prin birouri M-am săturat să fiu firav ca macul Și să urmez așa orbește acul.

MORALA:

Ca acest fir sînt oameni mulți în lume Ademeniți de perspective roze Se adîncesc în lungi metamorfoze Răzbind prin ghemuța lor perfecțiune.

B. VALERIU

REDESCOPERIREA BUSUIOCULUI ROȘU

Busuiocul roșu — „Amarantus caudatus — plantă ornamentală cu numeroase flori roșii, în ciorchine”, după cum scrie orice bun dictionar — a reîntrat de curînd în atenția specialiștilor, care își pun mari speranțe în cultivarea sa, pentru a salva lumea de malnutriție. 80.000 de copii din țările în curs de dezvoltare își pierd, anual, vederea datorită lipsei de aminoacizi. Aceasta fiind consumarea zilnică a 100 grame de frunze de busuioc roșu (echivalentul a două linguri de supă) este suficientă pentru a îngriji definitiv flagelul — declară D.H. von Sloten, cercetător la Biroul internațional pentru resursele genetice ale

plantelor (DIRGP). Cunoscut și sub numele spanac tropical, busuiocul roșu prezintă multiple avantaje: se cultivă ușor și crește din abundență pe majoritatea tipurilor de sol. El rezistă bine la maladiile tradiționale ale plantelor și are o valoare nutritivă ridicată. Busuiocul roșu reprezintă o cultură de bază în America precolumbiană, la fel ca și porumbul sau fasolea roșie. Pe lingă funcția sa nutritivă, planta avea, pare-se, și o valoare sacră, legată de anumite ritualuri religioase. După cucerirea Mexicului, în 1519, Hernan

Cortes a interzis cultivarea busuiocului roșu, pentru a înăbuși „religia riturilor barbare”. Astfel, practic de la o zi la alta, una din cele mai mari

De curînd experții în problemele dezvoltării și eradicării malnutriției au început să se intereseze de busuiocul roșu, una dintre plantele ener-

DIN LUMEA ȘTIINȚEI

culturi de pe continent a căzut în uitare. Busuiocul roșu era cunoscut, de asemenea, de asiatici și de africani, primii preferînd semințele, celalți — frunzele Marco Polo povesteste, de pildă, că a văzut în Himalaya culturi roșii și galbene „picînd cu făcări verșantii munților”

getice cele mai promițătoare, după părerea lor. După 1968, FAO a întreprins cercetări amănunțite într-un laborator instalat la Ouando (Benin), iar în ultimii 5 ani Academia de Științe a studiat posibilitățile de dezvoltare a acestei plante. Atenția ei i se acordă se explică prin faptul

că, utilizat ca cereală complementară, busuiocul roșu poate aduce aminoacizii esențiali unei nutriții echilibrate. Sămînța de Amarantus are, într-adevăr, cota 73 pe scara proteică, mai mult decît porumbul (44), grîul (60), soia (68) sau chiar laptele de vacă (72). A-mestecul de făină grâu-amarantus atinge aproape cota 100, care reprezintă aportul ideal de proteine de care are nevoie corpul.

Posibilitățile acestei plante par largi, dar pentru experți busuiocul roșu rămîne încă o țară oarecare cu un bogat continut de proteine.

A-l transforma într-o cultură cerealică productivă reprezintă obiectivul de bază al multor specialiști, îndeosebi în Statele Unite. S-au făcut teste de consum s-au inventat noi rețete pe bază de amarantus, în vederea diversificării alimentației. „Ar fi și timpul — afirmă D.H. von Sloten. Din 80.000 de specii comestibile existente în lume, noi nu cultivăm intensiv decît 150, și majoritatea umanității nu se hrănește decît cu circa 20”. De aceea, redescoperirea busuiocului roșu se înscrie ca un interesant program de viitor, atît pentru combaterea malnutriției, cît și pentru diversificarea producției alimentare.

ACTUALITATEA ÎN LUME

Sesiunea Comisiei hidrotehnice mixte româno-iugoslave

BELGRAD 4 (Agerpres). În perioada 28 martie — 2 aprilie 1983, la Novi Sad au avut loc lucrările sesiunii a XXV-a a Comisiei hidrotehnice mixte româno-iugoslave. Lucrările sesiunii s-au desfășurat în spiritul prieteniei și colaborării, evidențind caracterul concret și eficiența activității comune în decursul celor 28 de ani care au trecut de la înființarea comisiei mixte în rezolvarea problemelor de interes reciproc în

utilizarea cursurilor de apă care traversează sau formează frontiera de stat. În spiritul Declarației comune româno-iugoslave la nivel înalt, din octombrie 1982, Comisia hidrotehnică mixtă a scos în evidență necesitatea acțiunii comune pentru promovarea colaborării multilaterale între țările dunărene, în vederea gospodăririi raționale și protejării calității apelor Dunării.

Ample acțiuni pentru dezarmare și pace

WASHINGTON 2 (Agerpres). În Statele Unite au continuat demonstrațiile de protest împotriva cursei înarmărilor, pentru dezarmare și pace. Acțiunile au fost organizate pe aproape întreg cuprinsul țării, în apropierea unor baze aeriene, a șantierelor unde se construiesc submarine „Trident”, a unor centre militare de cercetări nucleare, a poligoanelor de testare a armelor nucleare din statul Nevada, precum și în fața clădirii Pentagonului — relatează agenția UPI.

ROMA 2 (Agerpres). Sute de tineri italieni au blocat căile de acces spre aeroportul militar Magliocco de lângă Comiso, în Sicilia, devenit bază a NATO, protestând împotriva instalării în această zonă a celor 112 rachete americane de tipul „Cruise” începând din luna decembrie a acestui an, în baza hotărârii NATO.

LONDRA 2 (Agerpres). Simbătă în Marea Britanie au continuat demonstrațiile organizate în semn de protest împotriva cursei înarmărilor nucleare, pentru dezarmare și pace.

Calendar săptămânal

— 4-10 APRILIE 1983 —

4 APRILIE	Javier Perez de Cuellar, în Republica Irlanda (6-8 aprilie);
— Sărbătoarea națională a Republicii Populare Ungare. Ziua eliberării de sub dominația fascistă (1945);	7 APRILIE
— Sărbătoarea națională a Republicii Senegal. Proclamarea independenței (1960);	— „Ziua mondială a sănătății (Aniversarea creării Organizației Mondiale a Sănătății — 7 aprilie 1948);
— Vizita în Portugalia a secretarului general al Națiunilor Unite, Javier Perez de Cuellar (4-5 aprilie);	— Congresul extraordinar al Internaționalei Socialiste (7-10 aprilie, Portugalia);
— Lansarea navei spațiale „Challenger” în prima sa misiune de 5 zile;	— Președintele Ciprului, Spyros Kyprianou, efectuează o vizită oficială de două zile la Atena;
5 APRILIE	8 APRILIE
— Convocarea celei de-a II-a sesiuni a celei de-a 7-a legislaturi a Adunării Populare Supreme a R.P.D. Coreene;	— Secretarul general al O.N.U., Javier Perez de Cuellar, face o vizită de trei zile în Islanda;
— Președintele Egiptului, Hosni Mubarak, efectuează, între 5 și 9 aprilie, o vizită oficială în Japonia;	9 APRILIE
6 APRILIE	— Președintele Egiptului, Hosni Mubarak, sosește într-o vizită oficială de două zile în Indonezia;
— Vizita oficială în S.U.A. a președintelui Republicii Ecuador, Osvaldo Hurtado Larrea (6-8 aprilie);	10 APRILIE
— Vizita secretarului general al O.N.U.,	— 400 de ani de la nașterea juristului olandez Hugo Grotius, considerat a fi unul dintre creatorii dreptului internațional modern.

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT

FOTBAL DIVIZIA A: Jiul — F.C. Argeș 1-0 (0-0)

La limită, dar PE MERIT, după 90 de minute de dăruire

Un meci al echilibrului pe muchie de cuțit. Argeșenii aveau în sacoașă cu speranțe acele 4-0 din tur și un confortabil plus în ciastamentul adevăratului. Idolul lor de altădată, Dobrin, a pregătit bine confruntarea „la tablă”, a „cimentat” mijlocul cu Mihai Zamfir și Moiceanu, pe contraatac mizând pe fuleul lui Jurcă și șiretăria lui Radu II. Cu vântul împotriva, dar și timorații de prea timpuriile durități ale adversarilor, jucătorii Jiului n-au deschis evantaiul combinațiilor până pe aripi și pentru că Varga a rămas, multă vreme, în preajma propriilor fundași. Așa s-a făcut că, în prima repriză, înaintarea noastră s-a mulțumit doar cu cornere și lovituri libere, majoritatea centrărilor înalte constituind, în aceste condiții, apanajul portarului Gheorghe, fiindcă acesta îi e numele, iar Cristian... prenumele.

Puținii spectatori din tribunele noastre s-au visat poate ca martori la

festivalul de goluri din Bănie, galeria noastră n-a contat decât cînd balanța înclinase definitiv în favoarea Jiului. Minutele se scurgeau în avantajul oaspeților, mai ales că vilcenii Ion Crăciunescu, Gheorghe Constantin și Nicolae Dinescu au demonstrat că urbea lor e mai aproape de... Pitești. Pînă la pauză, s-au înregistrat puține șuturi, abia în min. 8, P. Grigore a spart gheața însă Dosan n-a țintit bine (31, 33), l-au imitat Neagu (43) și, din nou P. Grigore (44). În min. 35, din duelul Radu II — Neagu, balonul a ajuns la Jurca, „bomba” lui a fost respinsă cu greutate de Cavai.

După pauză s-au „văzut” mai bine fundașii laterali ai Jiului, integrați inteligent în combinațiile cu mijlocașii și extremele. Din min. 57, ofensiva spre poarta piteșteană devine continuă; atunci Stana a irosit pasa înapoi, rezultată din combinația P. Grigore — Stoinescu, șapte minute mai târziu Muia a preluat cu capul cen-

trarea din fază fixă a lui Șumulanschi, din păcate peste transversală. Cornerele succesive la poarta lui Cristian Gheorghe a minau totuși deznodămîntul dorit de gazde, în min. 73, Șumulanschi a avut intuiția de a nu expedia spre poartă o lovitură liberă. Angajat în careu, între Stancu și Ignat, Varga a executat un drop cu stingul, care l-a lăsat spectator pe ultimul apărător al buturilor: 1-0. Frica de replică, existau precedente în acest gazon, i-a obligat pe jucătorii noștri să rămână în atac, P. Grigore (76), Dosan (77) s-au aflat în poziții favorabile, Băluță și-a „înșirat” foștii coechipieri, ba chiar căpitanul de echipă din Trivale, Stancu, era să înscrie în propria poartă la centrarea lui M. Marian. În aceste condiții, Dobrin a aruncat ultima carte, atacul cu orice preț, introducîndu-l în min. 78, pe Dorel

Zamfir și Badea, în locul lui Mihai Zamfir și Jurcă. Ladislau Vlad a răspuns prompt la „mutările” lui Dobrin, a renunțat la Stoinescu, pentru a întări, prin Dina, compartimentul median.

S-a jucat deci cu multă ambiție, uneori dur, e drept și cavalerii fluerului au fost darnici cu cartonașele galbene (prea „gratulate” echipa gazdă!). Soarta partidei a fost influențată și de soluțiile strategice propuse de tehnicienii ambelor tabere, a câștigat pe merit, echipa care a atacat mai mult. Dar, cu cite emoții, după cită trudă! Numai astfel, dragostea față de culorile clubului se dovedește generoasă în puncte albe...

JUL: Cavai — P. Grigore, Neagu, Vizitiu, Stana Muia, Varga, Dosan — Stoinescu (Dina), Șumulanschi (M. Marian), Băluță.

Ion VULPE

LUPTE LIBERE

„Zona” speranțelor olimpice (17-20 ani), desfășurate recent la Tg. Jiu, a adus în fața saltelelor talentați luptători de libere din județele Alba, Arad, Argeș, Caraș-Severin, Dolj, Gorj, Hunedoara, Mehedintzi, Timiș și Vilcea. Remarcabil este însă faptul că sportivii hunedoreni au dominat întrecerile, adjudecîndu-și șase din cele zece titluri puse în joc. Din garnitura C.S.S. Petroșani s-a impus, la 74 kg., Aron Cindea, care, în finală, l-a întrecut prin

tuș (min. 2) pe multiplul campion național Marin Bărgăuan. De asemenea, pe prima treaptă a podiumului de premiere s-au aflat Ion Vladislav (82), de la „Jiu” Petrila și Iulian Damian (90, învingător în linie prin tuș). Pe locul III, deci cu drept de participare la întrecerile finale (22-24 aprilie, Odorheiu Secuiesc) a fost înregistrat Roman Tudor (68).

V. ION

memento

FILME

	18,20	Imagini din R.P. Ungară.
3 aprilie	18,40	Micul ecran pentru cei mici, „Pinocchio” — adaptare muzicală după Collodi.
PETROȘANI — 7 Noiembrie: Concurs; Unirea: Omul Puma.	19,00	Telejurnal.
PETRILA: Conspirația.	19,20	La zi în agricultură.
LONEA: Frații.	19,30	Cîntarea României.
ANINOASA: Ultimul cartuș.	20,00	Telecinemateca.
VULCAN — Luceafărul: Piedone africanul, I-II.	22,10	Telejurnal.
LUPENI — Cultural: Safari Express.	—	Sport.
URICANI: Femeia din Ursa Mare.	22,20	Avanpremieră săptămînală TV.
4 aprilie	4 aprilie	
PETROȘANI — 7 Noiembrie: Raidul vărgat. Unirea: Și cai se împușcă, nu-i așa?	15,00	Telex.
LONEA: Apărarea siciliană.	15,05	Emisiune în limba maghiară.
VULCAN — Luceafărul: Regina din Tirnovă.	17,50	1001 de seri.
LUPENI — Cultural: Dreptate pentru toți.	20,00	Telejurnal.
URICANI: Prietenii. Modificările din program aparțin întreprinderii cinematografice.	20,20	A patriei cinstire.
	20,30	Panoramic economic.
	21,00	Tezaur folcloric.
	21,30	Curier cetățenesc.
	21,45	Roman foileton: „Marile speranțe”. Ecranizare a romanului cu același titlu de Charles Dickens. Premieră pe țară. Producție a studiourilor engleze BBC. Regia Julian Amyes. Episodul 1.
	22,15	Telejurnal.

TV

3 aprilie

8,00	Consultații pentru bacalaureat (seral).
8,30	Almanahul familiei.
9,00	De strajă patriei.
9,30	Bucuriile muzicii.
10,00	Viața satului.
11,45	Lumea copiilor.

VREMEA

— Telefilmoteca de ghiozdan: Tarzan — episodul 3.	Stația meteorologică Petroșani comunică: ieri, temperatura maximă a aerului la Petroșani a fost de plus 14 grade, iar la Paring de plus 6 grade. Temperatura minimă a fost de plus 9 grade la Petroșani și plus 3 grade în Paring.
13,00	Album duminical.
14,30	Desene animate: Woody — ciocănitarea buclucașă.
16,00	Jurnalul științelor și al călătoriilor.
17,00	Telesport: Handbal masculin. Dinamo — Zeleznicar Niș — meci retur în semifinalele „Cupei

Întreprinderea de prelucrare a lemnului Deva

INCADREAZĂ DE URGENȚĂ

— un primitor-distribuitor (bărbat) pentru secția de mobilă Livezeni.

Încadrarea se face conform Legii 12/1971, a Legii 57/1974 și Legii 22/1969.

Căminul de bătrini Petrila

ANUNȚĂ

vacant un post de

— bucătar

Încadrarea și retribuirea conform Legii 57/1974.

Informații suplimentare la sediul unității din Petrila (Lonea), strada Libertății nr. 4, telefon 114.

Celălalte rezultatele ale etapei a XXIII-a

Etapa a 23-a a campionatului diviziei A de fotbal a fost favorabilă echipelor gazdă, care au terminat învingătoare în opt din cele nouă partide disputate. Iată rezultatele tehnice și autorii golurilor: C.S. Tîrgoviște — Corvînul Hunedoara 2-1 (1-1); Steaua București — Sportul studentesc 2-0 (2-0);

Chimia Rm. Vilcea — A.S.A. Tg. Mureș 2-0 (1-0); Politehnica Iași — Dinamo Buourești 2-0 (1-0); F.C. Constanța — S.C. Bacău 1-0 (0-0); F.C. Bihor — F.C.M. Brașov 2-2 (2-0); Universitatea Craiova — Politehnica Timișoara 8-0 (6-0); F.C. Olt — Petrolul Ploiești 5-0 (2-0).